

Despre Botez

Pruncul este binecuvântarea lui Dumnezeu

Ati auzit de legea atractiei universale? Este acea putere cosmica ce face sa se garanteze si sa se mentina ordinea lumii. Si in sufletele omenesti Dumnezeu a rinduit o forta asemanatoare, de atractie: este legea iubirii.

Implinirea acestei legi universale omenesti, a atractiei prin iubire, se face prin casatorie, cind omul lasa pe tatal sau si pe mama sa si se uneste cu femeia sa pentru viata intreaga, alcatuind un singr trup, o singura vointa, acelasi destin. Dupa ce a zidit Domnul Dumnezeu pe primii oameni si i-a asezat in raiul pamantesc, dupa ce i-a binecuvantat, le-a zis: ”! Fiti rodnici si va inmultiti si umpleti pamantul si-l stapiniti!”.

Este cea dintai porunca pe care a impus-o Ziditorul omului, chipul Sau pamantesc, cea dintai indatorire rostita catre Adam si Eva si prin ei tuturor urmasilor lor: rodnicia vietii, inmultirea.

Daca privim cu atentie firea omului, vedem ca insasi intocmirea ei ne arata scopul nasterii de copii. Constitutia fizica si morala a barbatului si a femeii sunt indicatii in acest sens.

Barbatul reprezinta forta, spiritul de initiativa, curajul. Destoinicia lui in lupta aspra pentru cistigarea existentei, spiritul sau intreprinzator si neobosit, toate sunt daruri ale lui Dumnezeu, pentru a oferi scut si siguranta celor pe care ii va aduce la viata, celor mici si neputinciosi.

La randul sau, femeia reprezinta gingasia, rabdarea, sensibilitatea, spiritul de jertfa, calitati admirabile, necesare pentru ocrotirea si cresterea tinerelor vlastare. Trupul sotiei este o dovada a chemarii ei de a fi mama, de a naste si alapta. Sensibilitatea femeii pare ca este o pregatire pentru ceasurile de veghe langa leaganul celor sositi pe lume. Rabdarea ei este o garantie pentru dificultatile pe care le presupun ingrijirea si educarea unui copil.

Iar daca se implineste scopul primordial al casatoriei, nasterea de prunci, cit de mult si de frumos se desavarseste viata sotilor! Daca avem doua pietre pe care le legam cu mortar sau ciment, ele nu se mai rup din legatura lor ci formeaza o unitate de nezdruccinat. Pe cand, daca le asezam una langa alta si nu le legam cu mortar la o simpla atingere ele se desfac, se despart.

Asa e si cu viata in casatorie. Sotii fara copii nu sunt uniti perfect.”Cimentul” puternic al vietii conjugale este copilul. El asigura maretia iubirii, trainicia casei, el face sa se intemeieze pe stinca de granit nadejdile de maine ale celor doi. Cine implineste porunca: ”Fiti rodnici si va inmultiti”, se impartaseste de o multime de binefaceri, dupa cuvintul Scripturii care zice: ”De vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tau, toate binecuvantarile vor veni asupra ta si se vor implini cu tine”. Cu venirea copilului tot harul lui Dumnezeu intra in caminul conjugal. Cand Ana, mama prorocului Samuil, a zamislit si se pregatea sa nasca, sufletul ei s-a umplut de bucurie. Sfânta Scriptură ne infatiseaza starea ei de fericire cu aceste cuvinte: ”Dumnezeu si-a adus aminte de ea”. Ce frumoase cuvinte!...

Nerodirea era considerată în vechime ca o stare de blestem, un fel de uitare, de indepartare de la comuniunea cu izvorul vietii. Pe cand zamislirea si nasterea de prunci sunt o binecuvantare dumnezeiasca. O grija, o providenta speciala o invaluiet pe femeie si o sustine sub aripile ei ocrotitoare, scutind-o de teama, de grija.

Trupul mamei, din care pruncul se desprinde ca un fruct copt, primeste noi puteri prin nastere. Acest trup incepe sa infloreasca pare ca intr-o innoita tinerete. Sanatatea viguroasa a mamelor cu multe sarcini si nasteri este un adevar verificat de multa vreme. Sunt mame cu 15 sau chiar mai multe nasteri care, la varsta inaintata isi pastrau voiciunea si frumusetea in toata stralucirea lor. Dar sunt și neveste tinere dupa

numarul anilor, dar imbatranite si secatuite de vloga inainte de vreme din cauza ca au refuzat darul lui Dumnezeu de a rodi viata din trupurile lor.

In zilele noastre stiinta medicala a constatat ca fatul care se dezvolta vreme de luni de zile in sanul femeii nu este atat o "sarcina", ci un binefacator, un oaspete care intareste si desavarșeste frumusetea trupezasca si sufleteasca a mamei. Copilul se prezinta ca o oaza in pustie, vine ca un izvor intr-un parc vestejit de lipsa apei. Mai mult: tot stiinta a aratat ca prezenta fatului in trupul matern este ca o doctorie minunata pentru vindecarea multor boli si neputinte ale genului feminin.

In sfirsit, copilul este o binefacere, fiindca izbaveste sufletele din pacat, din primejdii de moarte. Se zice ca o corabie care il purta pe regele Ludovic al XIV- lea al Frantei fu cuprinsa pe mare de o furtuna. Primejdia era ca vasul sa se scufunde. Corabierii si calatorii isi vedeau cu groaza sfarsitul in involburarea apelor. Atunci regele lua in brate un copil care se afla pe corabie, il ridica spre seruri si zise: "Doamne, indura-te si ne scapa de la inec. Iar daca noi cei mari, pentru pacatele noastre nu suntem vrednici sa ne ajuti, ai mila macar de acest nevinovat copilas!" La acea ruga se zice ca vintul s-a potolit, valurile s-au linistit, furtuna a incetat, de parca Însusi Hristos si-ar fi intins mainile spre valurile infuriate, ca pe vremuri pe marea Galileii.

Deci, cunoastem ca, prin nevinovatia lor, copiii sunt ca niste ingeri care salveaza pe oameni de infricosata moarte. In preajma unui leagan de copil se poate vorbi de un paradis pamantesc. Surusul unui prunc este o floare culeasa din rai, o oglindire a luminii de sus. Mai ales din ziua cand Mantuitorul a luat copiii in bratele Sale divine si a zis plin de iubire: "Lasati copiii sa vina la Mine caci a unora ca acestia este imparatia cerurilor", mai cu seama de cand a declarat ca cine primeste un prunc in numele Lui, pe El insusi il primeste

Ce sunt Sfintele Taine?

Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul nascut, a venit în lume în chip de om și a mîntuit neamul omenesc de păcat, blestem și moarte prin patimile, moartea de cruce și învierea Sa.

Și pentru ca oamenii să poată fi părtași la mîntuirea veșnică, dăruită nouă de Fiul lui Dumnezeu, El ne-a lăsat Sfintele Taine, prin care omul se sfințește, primește darurile Duhului Sfînt și dobîndește fericirea veșnică. Sfînta noastră Biserica Ortodoxă are 7 taine, care cu adevărat sînt 7 izvoare ale Duhului Sfînt, și anume: botezul, mirungerea, pocăința, împărtășire, preoția, nunta și sfîntul maslu.

Cea dintîi taină bisericească sau lucrare sfîntă, prin care se încreștinează omul, este Sfîntul Botez. Prin botez omul se alăturează la obștea creștinească, adică la Biserica lui Hristos. Fără botez nu este mîntuire

După cum intrăm în curte prin poartă și în casă prin ușă, tot așa omul intră în împărăția lui Dumnezeu prin sfîntul botez. De aceea, părinții bisericești din vechime, în scrierile lor, au numit taina botezului: "ușa mîntuirii".

In lumea aceasta văzută și simțită omul vine prin naștere firească din părinți trupezști, iar pentru împărăția lui Dumnezeu omul se naște prin sfîntul botez - "din apă și din Duh". De aceea, în Sfînta Scriptură botezul creștinesc se numește încă "nașterea cea de a doua" sau "baia nașterii celei de a doua".

Din părinți trupezști se naște pentru o viață vremelnică, pămîntească, se naște pentru lumea aceasta trecătoare și înșelătoare. Iar prin botez omul se naște pentru o viață veșnică, duhovnicească, făcîndu-se cetățean al împărăției lui Dumnezeu celei slăvite, care este gătită tuturor credincioșilor prin jertfa de cruce a Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Ce minunată și dumnezeiască lucrare este sfîntul botez! Ce taină mai presus de minte și de înțelegere omenească! Prin scufundarea în apă, prin anumite semne văzute, ce însoțesc sfîntul botez, prin

binecuvîntarea preotului, se revarsă Duhul lui Dumnezeu dătător de viață, făcîndu-ne din oameni muritori și supuși păcatului copii ai lui Dumnezeu și moșteni ai împărăției Sale.

Ce trebuie să știm despre taina Sfântului Botez ?

Sfântul Botez este taina prin care omul, prin întreita afundare în apă sfințită de către preot, în numele Prea Sfintei Treimi, dobîndeste iertare de păcatul strămoșesc și de toate păcatele făcute pînă atunci, se naste din nou duhovnicește și se face membru al Bisericii lui Hristos. Botezul este numit și "usa tainelor," pentru că numai prin botez devenim fii ai lui Dumnezeu după dar, și putem primi și celelalte Sfinte Taine. Botezul este întemeiat de Mântuitorul prin cuvintele: "Mergînd, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh ..." (Matei 28, 19).

Pentru ce ne botezăm?

Mai întîi - pentru că însuși Domnul a zis: "De nu se va naște cineva din apă și din Duh nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu" (Ioan 3, 5).

Apoi, trimițînd pe Sfinții Săi Apostoli la propovăduire în lume, le-a poruncit: "Mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh" (Matei 28, 19).

Cine poate primi taina Sfântului Botez?

Totii copiii născuți din părinți creștini ortodocși, copiii născuți din căsătorii mixte și copiii orfani nebotezați, aflați la rude și la casele de copii orfani. Mai pot primi botezul tinerii care din unele motive nu au fost botezați la timp, ca și cei de altă religie care se întorc la Ortodoxie de bună voie și mărturisesc dreapta credință, după ce au fost bine cercetați de preoți și de episcop și după ce au fost mult timp catehizați și deprinși în învățătura de credință ortodoxă și dau dovadă de deplină hotărîre.

Cine nu poate primi Botezul ortodox?

Copiii avortați și ucisi înainte de botez, în orice situație; copiii născuți morți și copiii născuți din părinți ateï sau sectanți și de altă religie, pînă nu devin maturi și cer botezul de voia lor. Nu pot fi botezați nici oamenii maturi de altă religie, fără voia și cererea lor stăruitoare, nici cei bolnavi mintal care nu-și pot spune dorința inimii, nici nu-și pot mărturisi dreapta credință.

Ce dobîndim prin Sfântul Botez?

Iată o întrebare de cea mai mare însemnătate. Să nu răspundă cineva la această întrebare: "eu am fost botezat pentru că așa au vrut părinții mei". Sau: "eu botez pe copiii mei pentru că așa fac și alții". Se întîmplă că cineva se botează fiind vîrstnic (de pildă, cînd un necreștin trece la legea noastră creștinească). Nici acesta n-are drept să zică: "m-am botezat, pentru că oamenii în mijlocul cărora trăiesc sînt botezați"; sau "pentru că alții m-au învățat să fac așa"; sau "am căutat anumite foloase curat pămîntești". Cei ce ar răspunde așa, de bună seamă s-ar dovedi că sînt oameni încă neluminați pe deplin și neînțelegători ai acestui mare dar dumnezeiesc, care este sfîntul botez. Un astfel de om, care nu cunoaște însemnătatea adîncă a sfîntului botez și nu prețuiește, după cuviință, această temelie neclintită a legii noastre creștine, este ca o trestie bătută de vînt. Unul ca acesta ușor poate să piardă credința sau să cadă în rătăcirii, pierzătoare de suflet.

Un răspuns lămurit la această întrebare găsim în cuvintele Apostolului [Pavel]: "Cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat" (Galateni 3, 27). Iar în ziua Pogorîrii Sfîntului Duh un alt Apostol [Petru] a grăit mulțimii: "Pocăiți-vă și să se boteze fiecare din voi în numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor și veți primi darul Sfîntului Duh. Căci făgăduința vouă vă este dată și copiilor voștri și tuturor celor de departe, ori pe cîți îi va chema Domnul Dumnezeu vostru"(Faptele Apostolilor 2, 38-39).

Dumnezeu a făgăduit încă în legea veche, prin proorocii Săi, că toți oamenii se vor mîntui. Acum, prin sfîntul botez, El ne cheamă spre mîntuirea veșnică și pe noi, cei de față, și pe copiii și pe urmașii noștri.

Așadar prin taina botezului dobîndim: “iertarea păcatelor” și “darul Sfîntului Duh” - două lucruri mari, prin care se pune începutul mîntuirii omului. Apoi, la botez se cere și mărturisirea credinței. Dar despre aceasta vom spune mai departe. Acum însă în cîteva cuvinte să lămurim despre:

Darurile duhovnicești ale botezului

Iertarea pacatelor

Cel dintoi dar al botezului este: iertarea păcatelor. Dar ce păcate se iartă în taina botezului? Dacă omul se botează la vîrsta prunciei, i se iartă păcatul strămoșesc, ce se trage ca o pecete a blestemului de la strămoșii noștri, Adam și Eva, care de la început au călcat porunca dumnezeiască. Acest păcat apasă asupra întregului neam omenesc și se moștenește de la părinți la fii. Nimeni nu este slobod de această moștenire tristă, căci, zice Scriptura, “în Adam toți am păcătuit” (Romani 5, 12). După cum dintr-un izvor amar curge apă amară, așa toți oamenii se nasc cu păcatul strămoșesc. Amărăciunea acestui păcat se îndulcește însă în ființa fiecărui om, care vine în lume prin sfîntul botez. Din părinți botezați se nasc iarăși copii supuși poverii păcatului strămoșesc. Acest lucru vedem și în natură. Dacă iei simburile de la măr altoit și-l pui în pămînt, crește un puiete sălbatec, ce la rîndul său trebuiește altoit. Să mulțumim lui Dumnezeu că, prin trimiterea Fiului Său în lume și prin jertfa adusă de El pe cruce, s-a dat tuturor oamenilor acest mijloc minunat pentru spălarea păcatului strămoșesc - sfîntul botez.

Dacă se întîmplă că se botează un om vîrstnic, adică atunci cînd trece la sfînta noastră lege creștină vreun necreștin, pe lîngă păcatul strămoșesc i se iartă și toate păcatele personale, adică păcatele pe care le-a săvîrșit el însuși din pruncie și pînă atunci. De aceea celui ce iese din apa botezului i se dă cămașă albă și se cîntă: “haină luminoasă dă-mi mie, Cela ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, mult milostive Hristoase, Dumnezeul nostru”. În vechime, cînd păgînii se botezau în număr mare, ei purtau, timp de cîteva zile după botez, îmbrăcăminte albă, în semn de curățenie sufletească și ca mărturie că li s-au iertat toate păcatele...

Darul Duhului Sfînt

Pe lîngă iertarea păcatelor, cel ce se botează primește și darul Duhului Sfînt. Acest dar se numește în sfînta Scriptură darul punerii de fii, darul înfierii sau darul moștenirii. Înainte de venirea Mîntuitorului și deci înainte de întemeierea sfîntului botez, toți oamenii — după cuvîntul Scripturii — erau “fii ai mâniei”, erau îndepărtați de dragostea dumnezeiească, nu puteau zice Ziditorului lor: “Tatăl nostru, Carele ești în ceruri...”, așa cum cutezăm a-L chema astăzi, noi, creștinii, cei ce ne-am botezat și cei ce credem în Iisus Hristos — izbăvitorul nostru.

Deci, cel ce se botează primește și acest dar mare și negrăit, anume de a fi socotit fiu al Împărăției lui Dumnezeu, a se număra printre moștenitorii bunătăților clor veșnice, făgăduite de Mîntuitorul lumii. Așadar, Sfîntul Botez este o naștere nouă și o înfiere a omului pentru împărăția lui Dumnezeu. După cum omul numai odată se naște pe lume din părinți trupești, tot așa numai odată primește botezul. Nimeni nu poate să se boteze de două ori, căci această taină nu se repetă. Sfînta Scriptură spune limpede: “Un Domn, o credință, un botez” (Efes. 4, 5). Acum putem înțelege și mai lămurit cuvintele spuse de către Domnul Iisus Hristos: “de nu se va naște cineva din nou, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3, 3).

Cine are dreptul de a boteza?

Taina Sfîntului Botez, ca și celelalte taine și slujbe bisericesti, le poate săvîrși numai preotul, sfîntit și rînduit după toată legea (adică după sfintele canoane). Numai în caz de primejdie de moarte, în lipsa preotului, poate să boteze și un creștin care n-are darul preoției, fie bărbat, fie femeie. Se cere numai ca

cel care botează în asemenea împrejurări neobișnuite să fie el însuși creștin adevărat, care nu se află sub oprirea arhierescă sau preoțească, adică să nu fie un rătăcit de la credință. Apoi se cere ca cel care botează să scufunde sau dacă nu se poate, cel puțin să stropească pe cel ce se botează cu apă, zicând aceste cuvinte sfinte, poruncite de Mântuitorul Iisus Hristos: "botează-se robul (sau roaba) lui Dumnezeu (cutare), în numele Tatălui, amin, și al Fiului, amin, și al Sfântului Duh, amin". Mai ales moașele trebuie să știe bine acest lucru și când li se întâmplă să boteze, să facă toate după rânduială, pentru ca botezul săvârșit astfel să aibă puterea trebuitoare.

Dacă cel botezat, în lipsa preotului, nu moare îndată după botez, atunci se cade să fie adus cât mai curînd la preotul locului, spre a fi și miruit, adică uns cu sfîntul mir, după rînduiala Bisericii noastre, ceea ce poate face numai arhierul sau preotul. Dacă un copil moare nebotezat, nu poate fi înmormîntat cu preot, ci fără nici o rînduială creștinească, într-un colț aparte alcămiturului.

Însă dacă acest lucru se întâmplă din pricina nepăsării părinților sau a celor care trebuie să se îngrijească ca pruncul să fie botezat la vreme, atunci vina mare cade asupra lor și trebuie îndată să se mărturisească și să îplinească canonul ce li va rîndui preotul. Și aceasta pentru că Hristos cheamă mai întîi pe copilașii să intre în împărăția lui Dumnezeu, zicînd: "Lăsați pruncii să vie la Mine și nu-i împiedecați, căci a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu" (Luc. 18, 16).

Să se știe că pruncii născuți morți, deci fără suflet, nu pot fi nici botezați, nici îngropați cu rugăciuni creștinești, nici pomeniți împreună cu adormiții întru Domnul.

Cine poate fi naș la botez și ce trebuie să știe?

Nașii sunt în același timp și martorii, și chezașii (garanții). Martori — pentru că vor putea adevăra la nevoie oricînd și înaintea oricui că au fost de față la botezul finului (sau finei) lor și chezașii sau garanții, pentru că pe temeiul credinței lor, pe care o mărturisesc în locul copilului ce se botează, se săvîrșește sfîntul botez. Fiind de față la botez, nașii se leapădă în locul pruncului, ce se botează, de stăpînirea satanei (prin întreita lepădare și suflare către asfințit, partea unde apune soarele, deci spre locul întunerecului) și apoi, întorcîndu-se cu fața spre răsărit, locul luminii, făgăduiesc că cel ce se botează se unește cu Hristos și va trăi împreună cu El.

Dacă se botează un om vîrstnic, atunci el singur mărturisește credința, citind "Crezul" sau repetînd cuvintele "Crezului" după preot sau dascăl.

Un prunc, nou născut, tinde și el cu tot sufletul său către Hristos, izvorul vieții și al luminii. Precum se întind floricelele spre soare, tot așa sufletul unui copilaș caută a se uni cu Hristos, Soarele dreptății. Un copilaș mic numai nu poate să spună acest lucru, cum o spune un om mare. Pruncul abia născut caută pieptul mamei și sufletul copilașului mic caută a se uni cu Hristos și a se adăpa cu darurile Duhului Sfînt care se dau omului prin sfîntul botez.

De aceea nașii, fiind de față la botez, mărturisesc credința în locul pruncului. Ei se leagă că se vor îngriji ca pruncul, pe măsură ce va crește, va încălzi în inima sa credința și va trăi după poruncile lui Hristos, păzind darul botezului și arvona Duhului Sfînt, care i s-a dat.

Dar dacă cinstea a fi naș la botez e mare, apoi răspunderea nașului înaintea lui Dumnezeu, pentru această cinste, este și mai mare. Părinții copilului trebuie să aleagă deci nași vrednici, ca să fie martori și chezași destoinici, și mai tîrziu să dea pildă și îndrumări frumoase finului sau finei lor. De aceea, nașii trebuie să fie oameni credincioși, să cunoască și să iubească sfînta noastră lege ortodoxă și să aibă viață curată. Cei care trăiesc fără cununie bisericească, cei îndepărtați de la sf. împărtășanie, cu puterea arhierului sau preotului, cei care nu împlinesc poruncile Bisericii, — nu pot fi chemați ca nași la botez. Căci altmîntrele, ce chezașie vor da pentru pruncul ce se botează? Și cum vor da seama înaintea Dreptului Judecător pentru îndatoririle ce au luat asupra lor?

Este bine ca nașii să știe, pe de rost — “Crezul” nostru creștinesc și alte rugăciuni mai însemnate. După ce finul sau fina lor va crește, nașii sunt datori, împreună cu părinții copilului, să-l deprindă să-și facă cruce, să-l învețe rugăciunile și să-i dea mereu sfaturi și îndrumări bune, și anume: cum să-și cinstească părinții, cum să se poarte creștinește, cum să îndeplinească poruncile dumnezeiești, cum să iubească Biserica și țara. Astfel de nași trebuie să caute părinții copilului nou născut și să nu aleagă numai pe cei mai cu stare și cu trecere.

Iar creștinul, dacă nu este sub oprirea preotului, nu are voie să se lepede de a fi naș la botez, atunci când este poftit la aceasta. Mai ales e păcat mare a se lepăda atunci când ești chemat să botezi la un om sărac și neînsemnat.

Punerea numelui la botez și rugăciunea pentru lehoză

Fiecărui om înainte de botez i se dă un nume creștinesc. Numele se alege dintre cele obișnuite în Biserica noastră ortodoxă, adică numele vreunui sfânt sau sfântă (apostol, cuvios, mucenic), care se găsesc în cărțile și calendarele noastre bisericești. În acest fel, avem un patron sau un apărător ceresc, al cărui nume îl vom purta toată viața noastră și ziua pomenirii căruia — e ziua noastră onomastică.

Acest nume îl aleg părinții pruncului în înțelegere cu preotul, care citește atunci “rugăciunea pe apă”. În acest scop preotul este poftit acasă, la lehoză, unde-i citește rugăciunea la naștere, apoi rugăciunea punerii numelui pruncului și-n sfârșit, sfințește apa, din care gustă lehoza și cei din casă și se stropește casa, sau vine moașa la preotul ca să-i citească rugăciunile cuvenite. Nu este bun obiceiul de a alege nume străine sau neobișnuite în Biserica noastră. Sfatul preotului în această privință nu trebuie ocolit.

După rînduiala Sfintei noastre Biserici, femeia care a născut trebuie să rămîna în casă și să nu lucreze nimic timp de 40 de zile sau, în caz de mare nevoie și dacă s-a însănătoșit cu totul, să stea în casă cel puțin 3 săptămîni. După aceasta ea vine la biserică, aducînd cu sine și copilul și preotul îi citește în tinda bisericii rugăciunea de intrare și de îmbisericirea pruncului.

Așa a făcut și Maica Domnului, venind la 40 de zile, după nașterea Mîntuitorului, la biserică din Ierusalim, cu Dumnezeiescul Prunc în brațe, aducînd și un dar mic — o pereche de turturele, căci sf. Fecioară era foarte săracă.

Rînduiala aceasta trebuiește păzită de-a binelea, căci ea privește și sănătatea trupească a tinerelor mame. Trupul lor, gingaș și slăbit după facere, are nevoie de odihnă și întărire într-un timp mai îndelungat. Multe femei tinere își prăpădesc sănătatea și se nenorocesc pe toată viața, iar unele și mor în floarea vîrstei, din pricină cu nu păzesc această rînduială sfîntă și bună, poruncită și de legea dumnezeiască și de trebuința de a păzi darul sănătății.

Ce intelegem prin rugăciunile de curățire ?

Referirea rugăciunilor despre care vorbim - la Hristos, ca și la cele mai de seama momente ale nasterii Sale - e un lucru de mare însemnatate, intrucat ne ofera cheia intelegerii intregii randuieli pe care o analizam. Se stie ca Domnul Se naste intr-o pestera, in miezul noptii. Acest loc intunecos in care apare pruncui Iisus este semnificativ. Prin intrupare, Fiul lui Dumnezeu pogoara in inima creatiei pentru a preface intunericul in lumina. Intr-adevar, Mantuitorul vine in lume sa faca toate lucrurile noi (Apoc. XXI, 5), ceea ce nu inseamna sa faca lucruri noi. Cele vechi sunt chemate la innoire. In rugăciunile pentru lauză, actul nasterii de prunci, care constituie de la cadere un semn al perpetuarii pacatului stramosesc, devine si el altceva: semn al imparatiei ce va sa vina impreuna cu toate ce insotesc acest act. Din primele clipe ale nasterii, pentru copil incepe lucrarea de innoire. Pe de alta parte, intruparea Domnului inseamna o chenoza. Sfantul Apostol Pavel ne spune despre Domnul ca "s-a desertat pe Sine, luand chip de rob, facandu-se asemenea oamenilor" (Filip. II, 7). Intre faptele de chenoza ale Mantuitorului sunt amintite, in Evanghelia de la Luca, si cele 40 de "zile ale curatirii", "potrivit legii lui Moise" (Luca II, 22). Supunandu-se prescriptiilor legii mozaice, Iisus Hristos are alte motive decat cele ale iudeilor care faceau distinctia dintre

"curate" si "necurate", caci prin aceasta chenoza Iisus pune temelul innoirii lucrurilor. In aceeasi situatie se afla si Maica Domnului, careia ii urmeaza orice mama crestina.

Rugaciunile pentru lauză au drept continut o staruitoare cerere de iertare. In prima din ele Dumnezeu este rugat sa-i vindece femeii care a nascut "toata boala si toata neputinta", "ridicand-o din patul in care zace". In rugaciune insa se adauga: "caci, dupa cuvantul proorocului. David, in faradelegi ne-am zamislit si intinati suntem toti inaintea Ta". A doua rugaciune, de-a lungul aceleiasi teme privind iertarea si vindecarea, invoca mila divina in vederea absolvirii femeii lauze de pacate, precum si a pazirii ei de asuprirea diavolului: "Ocroteste-o cu ingeri de lumina si stralucitori si o apara de toata navala duhurilor nevazute. Asa Doamne, de neputinta, de slabiciune, de ravnire, de zavistie... apara-o pe ea si pe pruncul acesta, dupa mare mila Ta". In rugaciunea a treia, pe langa cererea de iertare, gasim o referinta la porunca nasterii de prunci: "Caci Tu ai zis Doamne: cresteti si va inmultiti si umpleti pamantul." Din cuprinsul acestor rugaciuni, unii teologi au dedus ca avem de-a face cu un rit de purificare, care presupune antiteza dintre "pur" si "impur", rit consacrat in legea veche. Or, noi stim din spusele Sfantului Apostol Pavel ca randuielile vechitamentare privind curatirea s-au desfiintat (cf. Gal. IV, 9-10). "Toate sunt curate pentru cei curati ; iar pentru cei intinati si necredinciosi nimic nu este curat" (Tit I, 15). Referirea la versetul 7 al psalmului 50: "in pacate m-a nascut maica mea", nu inseamna aprobarea ideii ca zamislirea insasi a pruncului ar constitui un pacat. Dimpotriva, despre femeie aflam ca "ea se va mantui prin nasterea de fii" (Tim. II, 15). Citatul din psalm priveste legatura dintre mama si prunc, in sensul ca pruncul se naste totusi cu pacatul stramosesc. Deci acest verset priveste pe copil mai mult decat pe mama. Din felul in care sunt formulate toate cererile de iertare pentru lauză in aceste rugaciuni nu reiese ca ar fi vorba de vreun pacat particular care si-ar avea izvorul in actul nasterii de prunci, ci numai despre pacat in general, despre pacatul nedefinit, "cu stiinta si cu nestiinta". Acest pacat a afectat firea umana in vremea caderii ei la inceput, motiv pentru care copilul se naste cu el. Cat priveste pe mama, in mod special, ea se gaseste in afara lucrarii lui de surprare. Nasterea de prunci considerata ca atare nu e acoperita de umbrele lui. In ultima rugaciune a acestei randuieli pe care preotul o citeste persoanelor care au stat in ajutorul femeii lauze, aflam o afirmare explicita a acestui adevar. In ea se face o referire directa la descoperirea pe care a avut-o Sfantul Apostol Petru cand a auzit glasul din cer care i-a grait astfel: "Cele ce Dumnezeu a curatit, tu sa nu le numesti spurcate" (Fapte XI, 9). Acelasi sens il au si cuvintele Sfantului Apostol Pavel: "Cinstita sa fie nunta intru toate si patul neintinat" (Evrei XIII, 4). Casatoria este binecuvantata de Dumnezeu, unul din scopurile ei fiind nasterea de prunci: "Cresteti si va inmultiti" (Facere I, 28). De aceea zamislirea copilului nu poate fi socotita drept produsul unui pacat pentru care cineva ar trebui sa ceara iertare de la Dumnezeu. In aceasta perspectiva, rugaciunile pentru lauză nu pot fi considerate rituri de purificare propriu-zise.

Stabilind adevarul ca rugaciunile pentru femeia care a nascut nu se sprijina pe distinctia dintre lucruri curate si lucruri necurate, am inlaturat in mod categoric identificarea maniheica si dualista dintre pacat si legaturile de casatorie. Relatia puritate - impuritate in cazul nasterii de prunci nu este asadar ontologica. Dar cu acest lucru totusi nu am spus destul. In viata femeii evenimentul acesta este deosebit de insemnat si ca atare trebuie luat in seama. Mama crestina paseste pe urmele Maicii Domnului. De fapt, Mantuitorul impreuna cu Preacurata Sa Maica au trasat, prin supunerea lor fata de randuiala legii vechi, in cele 40 de zile "ale curatirii lor", amintite de catre Sfanta Evanghelie de la Luca (II, 22), itinerariul pe care il va urma mama si copilul pana in pragul botezului. Intrebarea este: cu ce rost Iisus si Maria tin sa observe amandoi prescriptiile legii mozaice ? Raspunsul il aflam in cuvintele Sfantului Apostol Pavel: "Iar cand a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Sau, nascut din femeie, nascut sub lege, ca pe cei de sub lege sa-i rascumpere, ca sa dobandim infierea" (Gal. IV, 4-5). Faptul ca in acest text filiatia umana a lui Hristos ("nascut din femeie") e pusa in legatura cu filiatia noastra divina ("pe cei de sub lege sa-i rascumpere"), ne face sa intelegem ca in chiar actul nasterii Domnului este ascunsa taina rascumpararii noastre din robia pacatului. Intruparea priveste in primul rand o chenoza a Mantuitorului. Iisus Hristos este puritatea absoluta care din iubire se imbraca in haina smereniei. Smerenia nu este identica cu injosirea. Pentru oricine smerenia este conditia necesara de a se apropia de ceilalti si de a le impartasi bunatatea si puritatea pe care o are in el insusi. Maica Domnului, care este personificarea sfinteniei umane, a urmat si ea calea unei chenoze. Pentru ea, chenoza a insemnat in mod deosebit respectarea prescriptiilor in legatura cu "curatirea" la nastere. In taina persoanei sale sunt asociate doua calitati ale aceleiasi naturi umane: maternitatea si fecioria. Demnitatea de mama a Preacuratei nu este in afara fecioriei, ci este

chiar în launtrul ei, iar fecioria participa astfel cu calitatea ei proprie la viața și la vrednicia Preacuratei de a fi mama lui Dumnezeu. În această situație ea poate să acorde ajutorul sau substanțial femeii lauze, inspirându-i taria neprihării și întipărind pecetea sfinteniei pe toate mișcările acesteia. Mama care a născut respectă și ea rânduielile legii vechi, dar cu motivația pe care o împrumută de la Maica Domnului. Legea veche a fost rânduită prin Moise și cu un scop pozitiv, care ține de o anumită pedagogie perenă. Așezând limite și menținând o anumită ordine, îndreptând totodată dincolo de ea însasi, dincolo de natura căzută, ea are posibilitatea să dea omului conștiința unei viziuni mai înalte despre viața duhovnicească. A asculta glasul rațiunii prin care răsună glasul naturii și al Creatorului în același timp, e tot una cu a lucra după voia lui Dumnezeu pe care o exprimă și legea, divină pozitivă. Pacatul începe acolo unde atenția îndreptată spre trup se transformă într-o "slujire a trupului" (Gal.V, 13) Ar fi vorba despre o înrobire datorită căreia trupul nu se mai supune rațiunii și nu slujește spiritului, adică nu mai este un mijloc al conducerii credinciosului spre taina mântuirii. Pentru femeie, potrivit afirmațiilor Sfântului Apostol Pavel (cf. I Tim. II, 15), nașterea de prunci înseamnă drum deschis spre mântuire. Supunerea la rânduielile legii este pentru ea ocazia de a fi cu ochii atinși spre varf, precum și pavaza în încercări, scut împotriva oricărei lucrări de surpare a duhurilor rele.

Cine săvârșeste Botezul, când se săvârșeste și în ce loc anume?

Botezul se săvârșește numai de preot și de episcop, la cel puțin opt zile după naștere și până la 40 de zile, dacă pruncul este sănătos; iar dacă este bolnav, imediat. Slujba Botezului se face numai în biserică, anume în pridvor, în pronaos sau într-o încăpere anume rânduită din curtea bisericii. Numai în cazuri cu totul speciale, când pruncul este amenințat să moară, preotul îl poate boteza acasă, la spital sau oriunde ar fi.

Ce trebuie făcut dacă nu este preot în apropiere și copilul este amenințat să moară nebotezat?

În aceste cazuri, când copilul este amenințat să moară îndată după naștere, acasă sau la spital, asistentele sau moasele trebuie instruite de preot să aibă oricând la îndemână aghiasmă, la nevoie apă obisnuită, și lumânare. Apoi, după ce pun numele pruncului muribund, îl botează ele, turnând aghiasmă în formă de cruce peste prunc și zicând cuvintele: Se botează robul lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui, Amin; și al Fiului, Amin; și al Sfântului Duh, Amin. Dacă moare pruncul, el este botezat și se mântuiește sufletul lui. Iar dacă nu moare, cele ce l-au botezat trebuie să spună rudelor sau preotului că a fost botezat de ele, iar preotul îi face toată slujba Botezului, fără a-l mai afunda în apă în numele Prea Sfintei Treimi, căci Botezul nu se mai repetă.

Copiii avortați și copiii născuți morți pot fi botezați la Bobotează sau la Sfântul Ioan, cum este obiceiul în unele locuri?

În nici un caz nu pot fi botezați copiii avortați și cei născuți morți, căci nu au suflet în ei. Toti acestia rămân la judecata lui Dumnezeu și pe conștiința părinților care i-au ucis. Iar preotii care practică acest botez necanonice fac un mare păcat. Ei trebuie să se spovedească la episcop și, dacă repetă păcatul, să fie opriti de preotie. Părintii care au copii avortați trebuie să se mărturisească la preotul lor, să facă un aspru canon, să boteze copii câți au avortat, să facă milostenie, să îmbrace copii orfani de la azile și, mai ales, să nască alți copii în loc.

De cine și când se pune numele pruncului?

Numele pruncului se pune de către părinți, însă cu binecuvântarea preotului, care citește o rugăciune specială la punerea numelui noului născut, deoarece cu acel nume care i se dă la Botez, creștinul va călători în viață și va sta înaintea lui Dumnezeu la judecată. Numele pruncului se consfințește în clipa botezului, când se cufundă în apă în numele Prea Sfintei Treimi și nu mai poate fi schimbat până la moarte. Numai prin tunderea în monahism se poate schimba numele de botez.

Cu nume trebuie să pună părintii copiilor lor?

Dacă este parte bărbătească să i se pună mai ales numele Sfântului Ioan Botezătorul, cel mai mare om născut din femeie. Se poate pune și numele sfântului care este hramul bisericii din sat sau numele sfântului din ziua în care s'a născut. Alte nume sfinte pentru băieți sunt numele Sfinților Apostoli și ale marilor Ierarhi, Mucenici și Cuvioși. La fel și la fete, primul nume să fie al Maicii Domnului, cea dintâi rugătoare pentru lume. Apoi numele marilor sfinte și mucenite, numele sfintei al cărei hram îl poartă biserica, sau al sfintei din ziua nasterii. Însă toate trebuie să se facă cu binecuvântarea și sfatul preotului.

Ce folos au cei ce poartă nume de sfinți și ce pagubă au cei ce poartă nume de păgâni sau de altă religie și neam?

Cei ce poartă nume de sfinți au în viață și după moarte mare folos și ajutor, căci sfinții cărora le purtăm numele se roagă neîncetat pentru noi și ne ajută în primejdii, în suferință și în ceasul morții și al înfricosatei judecări.

În schimb, cei ce poartă nume de zei, de păgâni, și nu au zi de prăznuire în calendar, se lipsesc în viață, la moarte și la dreapta judecată de rugăciunile și ajutorul sfinților. Însă, dacă noi trăim creștinește pe pământ, toți sfinții se roagă neîncetat în cer pentru noi și ne ajută pe calea mântuirii.

Care sunt părțile principale ale Sfântului Botez?

Prima parte din slujba Sfântului Botez o formează lepădările sau exorcismele, când cel ce vine să se boteze stă cu fața la apus și declară de trei ori, personal sau prin naș, că se leapădă de satana, de toate lucrurile lui, de toți slujitorii lui, de toată slujirea și de toată trufia lui. Apoi cel ce se botează este întors cu fața la răsărit și iarăși declară, tot de trei ori, personal sau prin naș, dacă este prunc, că se uneste cu Hristos, rostind Crezul.

A doua parte a Botezului o formează sfintirea apei, adică facerea aghiasmei pentru botez și turnarea întreită în cristelnită de untdelemn sfintit.

Iar a treia și cea mai însemnată parte a Botezului o formează întreita afundare a pruncului în cristelnită, zicînd: Se botează robul lui Dumnezeu (numele), în numele Tatălui, Amin; și al Fiului, Amin; și al Sfântului Duh, Amin. Apoi noul botezat se înfășoară în pânză albă curată, numită popular crismă, care vine de la Hristos. După alte câteva rugăciuni, preotul unge trupul noului botezat cu Sfântul și Marele Mir, care este a doua Taină a Bisericii, zicînd aceste cuvinte: Pecetea harului Duhului Sfânt. Apoi îi tunde perii capului în chipul Crucii, ca semn că s'a lepădat de omul cel vechi și s'a îmbrăcat în cel nou, îl îmbracă și, ducându-l în fața Sfântului Altar, îl împărtășește cu Trupul și Sângele lui Hristos. Astfel noul botezat primește deodată trei Sfinte Taine: Botezul, Mirungerea și Sfânta Împărtășanie.

Care sunt efectele Botezului asupra celui nou botezat?

Prin lepădarea de satana și unirea cu Hristos, se arată că noul botezat sa leapădă de bună voie de vrăjmasul lumii și se uneste cu Hristos, Mântuitorul lumii. Iar prin baia Sfântului Botez, în numele Prea Sfintei Treimi, cel botezat primește iertare de păcatul strămoșesc și de toate păcatele făcute pînă la Botez, se naste din nou duhovnicește în Hristos, primește nume de sfânt și devine membru al Bisericii și fiu al lui Dumnezeu după har. Prin ungerea cu Sfântul și Marele Mir, noul botezat primește harul Duhului Sfânt și toate darurile necesare vieții și mântuirii lui care izvorăsc din har. Iar prin unirea cu Prea Curatele Taine, noul botezat primește pe Însuși Hristos pentru prima oară, ca arvună și semn că de acum este cu totul fiu al lui Dumnezeu și membru al Bisericii Sale pe pământ.

Cine poate fi naș la Botez și ce datorii creștinești are nașul?

Nășul este părintele sufletesc al celui nou botezat. Prin botez el devine rudă duhovnicească și povătuitor spre Hristos al finului său, avînd o mare datorie față de acesta. Adică să-l supravegheze cum crește în

credință, dacă este adus regulat la biserică, dacă stie rugăciuni, dacă se spovedeste și se împărtășeste cât mai des și dacă părintii lui trupesti îi dau educație creștinească. Apoi însuși nasul trebuie să-l sfătuiască mereu pe calea credinței, să-i dea cărți sfinte, să-l ducă pe la biserici și mănăstiri și să poarte grijă de el toată viața.

Orice nas de botez, ca și de nuntă, trebuie să fie un bun creștin ortodox, să fie om de biserică, cu viață duhovnicească exemplară și să fie cununat.

Cine nu poate fi nas de Botez?

Cei care trăiesc necununati, adică în concubinaj; cei ce sînt catolici sau sectanți; cei ce nu cred cu tărie în Dumnezeu, nu merg la biserică și nu sunt ortodocși; cei ce înjură de cele sfinte, sunt betivi și trăiesc în desfrânări, ca și cei ce sunt din familii mixte sau dezmembrate și au nume rău între creștini nu pot fi nasi de botez și de cununie. Nu este canonic să fie mai mulți nasi de botez și de cununie, căci prin aceste sfinte taine ei se înrudesc unii cu alții, nemaivînd voie copiii lor să se căsătorească între ei.

Unde se află sufletele copiilor nebotezați și ale celor avortați de către părinți? Ce se mai poate face pentru sufletele lor?

După cum spun unii Sfînti Părinți și cum ne învată Sfînta Biserică, sufletele copiilor morți nebotezați înainte sau după naștere, ca și ale celor avortați cu voie sau fără voie, nu pot intra în Rai, pentru că nu au avut parte de Botez. Dar nu sunt nici în iad, căci nu au făcut păcate. Sufletele lor se află într'un loc cu amurg, între lumină și întuneric, și asteaptă ceasul Judecării de Apoi, cînd vor sta la judecată în fața lui Hristos împreună cu părintii care i-au ucis.

Ei vor intra în Rai numai dacă mama se va mîntui. Pentru fiecare trebuie făcută o rugăciune specială (moltfă), apoi cerut canon de la preotul duhovnic, apoi e bine să boteze cîte un prunc, de care să aibă grijă ca de pruncul ucis. Există și o rugăciune, Acatist de umilintă pentru pruncii avortați, care ar trebui citit, ca prin jertfa de rugăciune să i se ierte mamei păcatul.

Fundamentele teologice

Sfînta Scriptură ne învată că nu poate exista botez în afara Bisericii!

1 IOAN 2, 18-20 - Copii! Este ceasul de pe urmă, și precum ați auzit că vine antihrist, iar acum mulți antihriști s-au arătat; de aici cunoaștem noi că este ceasul de pe urmă. Dintre noi au ieșit, dar nu erau de-ai noștri, căci de-ar fi fost de-ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sînt toți de-ai noștri, de aceea au ieșit. Iar voi, ungere aveți de la Cel Sfînt și știți toate.

FAPTELE APOSTOLILOR 20, 30 - Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei.

2 PETRU 2, 1-2 - Dar au fost în popor și prooroci mincinoși, după cum și între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura eresuri pierzătoare și, tăgăduind chiar pe Stăpînul Care i-a răscumpărat, își vor aduce lor grabnică pieire; și mulți se vor lua după învățăturile lor rătăcite și, din pricina lor, calea adevărului va fi hulită.

1 TIMOTEI 4, 1 - Dar Duhul grăiește lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credință, luînd aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile drăcești, prin fățarnicia unor mincinoși, care sînt înfierați în cugetul lor.

2 TIMOTEI 4, 3-4 - Căci va veni o vreme cînd nu vor mai suferi învățătura sănătoasă, ci - dornici să-și desfăteze auzul - își vor grămădi învățători după poftele lor, și își vor întoarce auzul de la adevăr și se vor abate către basme.

2 CORINTENI 4, 3-4 - Iar dacă Evanghelia noastră este încă neînțeleasă, este pentru cei pierduți, în care dumnezeul veacului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lumina Evangheliei slavei lui Hristos.

EFESENI 4, 5 - Este un Domn, o credință, un botez! Oricine nu mărturisește astfel, păcătuiesc de moarte. Nu este mai mare păcat decît acela de a te lepăda de botezul ortodox și de a primi botezul mincinos al sectanților. Despre aceștia a proorocit Apostolul Pavel:

EVREI 6, 4-6 - Căci este cu neputință pentru cei ce s-au luminat o dată și au gustat darul cel ceresc și părtași s-au făcut Duhului Sfînt, și au gustat cuvîntul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor, cu neputință este pentru ei dacă au căzut, să se înnoiască iarăși spre pocăință, fiindcă ei răstignesc Ierusalim, a doua oară, pe Fiul lui Dumnezeu și-L fac de batjocură.

IEZECHIL 18, 31-32 - Lepădați de la voi toate păcatele voastre cu care ați greșit și vă faceți o inimă nouă și un duh nou. De ce să muriți voi? Căci eu nu voiesc moartea păcătosului, zice Domnul Dumnezeu; întorceți-vă deci și trăiți!